

ALEKSANDER ROTHERT (1870-1937) – ŻYCIE I DZIEŁO*(abstrakt)*

Aleksander Rothert jest jednym z najważniejszych twórców nauk o zarządzaniu w dziejach polskiego wkładu w tę dziedzinę. Jego dorobek trzeba lokować na równi z Karolem Adamieckim i Edwinem Hauswaldem.

Urodzony w Pilicy, wykształcony na Politechnikach w Rydze i Darmstadt, Rothert początkowo był znaczącym wynalazcą na polu elektryczności i elektrotechniki. Jego odkrywcze pomysły stawiają go w rzędzie twórców tej dziedziny techniki w Polsce. Z upływem lat swej aktywności zawodowej coraz bardziej zwracał uwagę na rozwiązania organizacyjne i doceniał umiejętności zarządcze. Był menedżerem w niemieckich, francuskich, belgijskich, brytyjskich i rosyjskich przedsiębiorstwach elektrotechnicznych. Z tym doświadczeniem objął Katedrę Elektrotechniki Konstrukcyjnej na Politechnice Lwowskiej (1908-1915). Publikował liczne prace z obydwu dziedzin: elektryczności oraz zarządzania. Czynił to równolegle, często w wersji niemieckiej i polskiej.

Do obszarów szczególnie twórczych dokonań Rotherta z zakresu nauk o zarządzaniu należą: autorska koncepcja zasad organizacji przedsiębiorstw przemysłowych (1909), znanstwo i twórcze poszerzanie systemów wynagradzania (1910), kalkulacja przemysłowa jako podstawa podejmowania decyzji menedżerskich (1912), reorganizacja przedsiębiorstw według metody Taylora (1920). Rothert uchodzi także za pioniera w zakresie gospodarki magazynowej i materiałowej (1909, 1932).

Oprócz spuścizny piśmienniczej z powyższej tematyki, zmienne koleje życia wyróżniały się znaczącymi wydarzeniami, o których tu trzeba wspomnieć: był członkiem-założycielem Akademii Nauk Technicznych (1920) w Warszawie; został wyróżniony godnością *dr h.c.* Politechniki Warszawskiej za osiągnięcia elektrotechniczne (1925); był członkiem-założycielem Instytutu Naukowej Organizacji (1925); w latach 1927-1928 przewodniczył Państwowej Komisji Ankietowej ds. Badania Warunków i Kosztów Produkcji w gospodarce polskiej; był uczestnikiem i prelegentem Międzynarodowych Kongresów Naukowej Organizacji w Pradze (1924), Amsterdamie (1932) i Londynie (1935) oraz I^{go} (1924) i II^{go} (1928) Zjazdu Polskiego N.O.; wykładał naukową organizację w Wyższym Studium Handlowym w Krakowie (1926-1928); od 1929 roku profesor Wyższej Szkoły Handlowej (od 1933 - Szkoły Głównej Handlowej) w Warszawie.

Zmarł w 1937 roku w Warszawie, nie pozostawiając następców.

WYKŁADY WPROWADZAJĄCE

Motto 1: „Człowiek na każdym polu może dokonać znacznie więcej, jeżeli mu przyświeca wyraźnie wytknięty cel” (Aleksander Rothert) [1, s. 35]

[1] Aleksander Rothert, 1921. *Jaki system płacy stosować w dzisiejszych warunkach?* Warszawa: Wydawnictwo „Ligi Pracy”.